

europass

Poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnościami z różnych kultur

Barbara Górka

Doradczyni kariery, Service designer, MHPSS
Krajowe Centrum Europass i Euroguidance

europass@frse.org.pl

www.europass.eu

Zaczynając pracę z nowym klientem warto sięgnąć do zasad poradnictwa wielokulturowego. Doradca i klient pochodzą z innych światów i trzeba poświęcić trochę czasu na określenie podobieństw i różnic.

Norman E. Amundson

**Diversity counselling:
doradztwo zorientowane
na różnorodność.**

Biogram

Projektantka usług, trenerka, ekspertka w międzynarodowych projektach, w ramach których realizuje procesy adaptacji zagranicznych metod i narzędzi dla doradców/trenerów.

Współpracuje z krajowymi i zagranicznymi organizacjami, działającymi na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami (m.in. International Short Break Association). Autorka publikacji i artykułów dla osób, pracujących z dziećmi i dorosłymi ze szczególnymi potrzebami ->

Audytorka i trenerka dostępności, skupia się na projektowaniu usług dostępnych dla użytkowników (#servicedesignforcare).

Zamiast wstępu...

<https://spreadthesign.com/pl.pl/search/>

 Dzień dobry! [Odtwórz dźwięk](#)

zwrot używany na powitanie (w krajach anglojęzycznych aż do południa, a Polsce do wieczora).

Wybierz język

- polski
- angielski (Wielka Brytania)
- niemiecki (Niemcy)
- angielski (Stany Zjednoczone)
- litewski
- rosyjski (Rosja)
- hiszpański (Hiszpania)
- czeski

Kontekst dolnośląski

- Z ostatniej „Analizy rynku pracy m. Wrocław i powiatu wrocławskiego za rok 2022”, wydanej przez PUP Wrocław w 2023r. wynika, że w pierwszej poł. 2022r. na ww. terenie przebywało: 21999 osób z Ukrainy, 3123 z Białorusi, 2643 z Gruzji, 504 z Rosji, 445 z Mołdawii i 150 z Armenii.
- Z „Informacji o sytuacji na rynku pracy w województwie dolnośląskim w styczniu 2023 r.” DWUP wynika, że wśród bezrobotnych OPT większość stanowią kobiety – 1251 osób (stan na 31.01.2023).

Kontekst polski

- UNHCR wskazuje, że szacowana populacja uchodźców z Ukrainy w XII.2023 to 956 635, a populacja planowana do wsparcia w XII.2024 to 1 100 000, w tym 5% stanowią os. z niepełnosprawnością (Sytuacja w Ukrainie. Rozdział Polska, 2024),
- Wielosektorowa ocena potrzeb (MSNA) wykazała, że w 49% gospodarstw domowych znajduje się co najmniej jedna osoba przewlekłe chora, 42% gospodarstw domowych to samotni opiekunowie z os. pozostającymi na ich utrzymaniu, a 9% gospodarstw domowych składa się wyłącznie z os. starszych,
- 61,5% respondentów wskazuje na swoją niepełnosprawność, w tym 39% ma niepełnosprawność ograniczającą ich mobilność, 21,5% ma zaburzenia widzenia, 8,6% ma trudności z zapamiętywaniem lub koncentracją, a 8,4% ma trudności z wykonywaniem czynności związanych z samodzielnym dbaniem o siebie („Każdy ma swoją historię, ale ból jest ten sam. Doświadczenia i potrzeby osób starszych z Ukrainy w Polsce”, HelpAge International, 2023).

Kontekst światowy

Sudan: <https://www.ssnama.org/2018/09/26/career-guidance/>

Nigeria: <https://leadership.ng/making-fortune-from-becoming-career-counsellor/>

Birma: <https://www.kirkonulkomaanapu.fi/en/latest-news/articles/career-guidance-and-counselling-has-saved-futures-in-myanmar/>

Kontekst światowy

Afryka Południowa: <https://theconversation.com/jobs-in-south-africa-the-labour-market-is-recovering-from-covid-but-unskilled-and-less-educated-people-are-still-being-left-behind-221136>

Nigeria: <https://theconversation.com/jobs-in-south-africa-the-labour-market-is-recovering-from-covid-but-unskilled-and-less-educated-people-are-still-being-left-behind-221136>

Indonezja: <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/indonesia-special-needs-workers-produce-batik-patterns/1130773#>

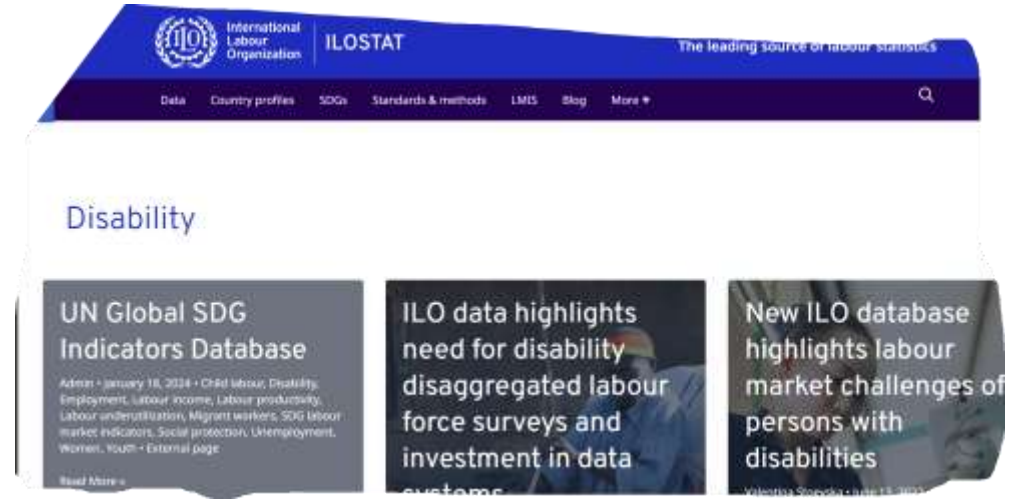
Kontekst światowy

<https://ilostat.ilo.org/tag/disability/>

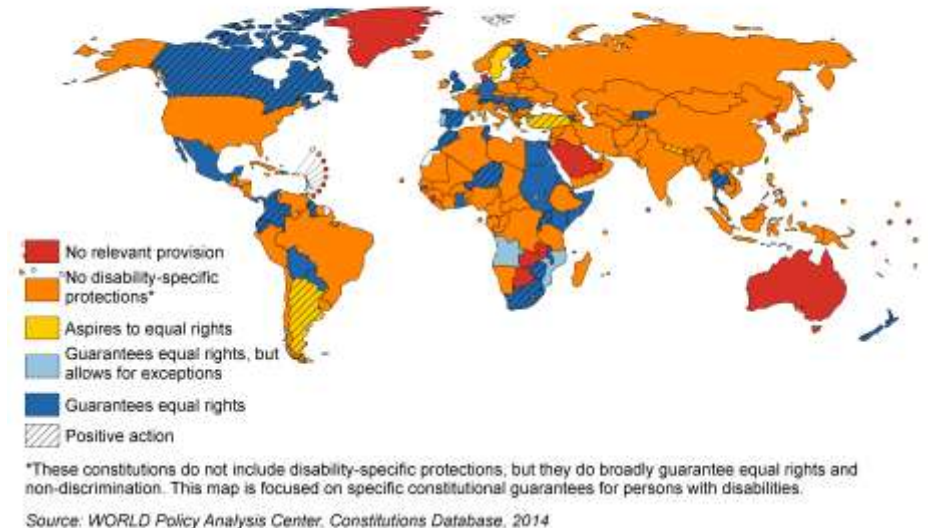
Dane Międzynarodowej Organizacji Pracy

<https://www.youtube.com/watch?v=KVVLoVjLTGs>

Advancing Equal Rights for Persons with Disabilities

Does the constitution guarantee equality and non-discrimination to persons with disabilities?

Kompetencja międzykulturowa

Kompetencja wielokulturowa:

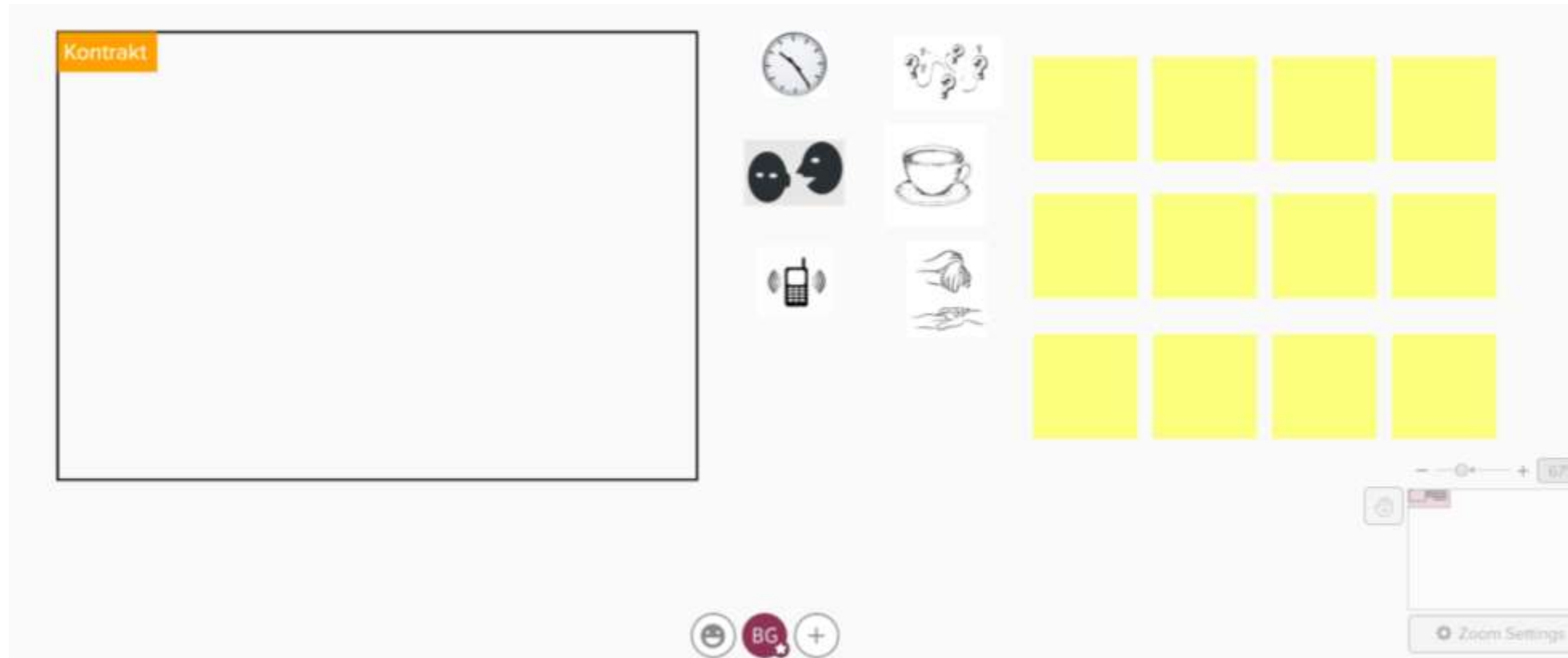
- Wiedza o kulturze i różnorodności wielokulturowej (w tym o własnych uwarunkowaniach kulturowych)
- Umiejętność komunikacji międzykulturowej
- Postawa otwartości na odmienność kulturową

Zakres szkolenia doradcy wielokulturowego:

- trening kompetencji międzykulturowych,
- trening antydyskryminacyjny
- warsztat krytycznego myślenia (crosschecking, factchecking).

- Poziom indywidualny, grupowy (społeczno-kulturowa tożsamość płci, rasy, seksualności, niepełnosprawności itd.) oraz uniwersalny.

Dostępny kontrakt

europass

euro | guidance

Cel poradnictwa dla osób z niepełnosprawnościami z różnych kultur

Wsparcie osób w procesie tranzycji z sytuacji indywidualnej do sytuacji społecznej...

... uwzględnienie przestrzeni mezo (społecznych relacji) w projektowaniu procesów wsparcia!

Rozwijanie kompetencji radzenia sobie ze zmianą, przejściem („transition competences”).

Ćwiczenie – nadawanie znaczeń

27-letni absolwent szkoły specjalnej,
niepełnosprawność intelektualna w stopniu
umiarkowanym, mieszkaniec małego miasteczka.

**Czy wymieniane przez trenerkę doświadczenia
są dostępne dla klienta?**

TAK / NIE

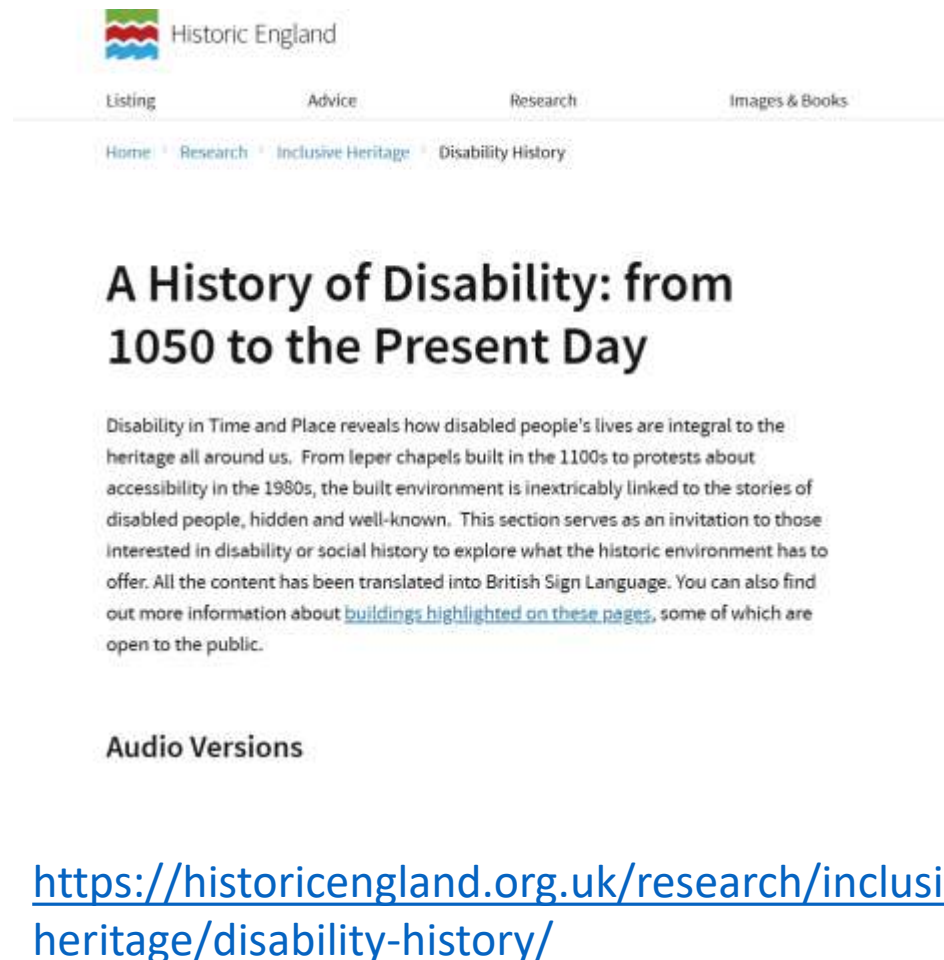

Europejski Dzień Walki
z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych

Modele niepełnosprawności

- **Model medyczny** - niepełnosprawność rozumiana jest jako bezpośredni rezultat indywidualnego odchylenia od normy, profesjoniści dostosowują osobę z niepełnosprawnością do życia w społeczeństwie.
- **Model społeczny** - niepełnosprawność traktowana jako kategoria administracyjna, która określa uprawnienia i przywileje pewnej grupy osób, człowiek niepełnosprawny jako petent, „proszący”, „ciężar dla społeczeństwa”.
- **Model praw człowieka** - niepełnosprawność przedstawiana jako normalny aspekt życia człowieka, definiowana w kontekście praw człowieka.

Głównym pojęciem jest **idea wyrównywania szans**.

Historic England

Listing Advice Research Images & Books

Home Research Inclusive Heritage Disability History

A History of Disability: from 1050 to the Present Day

Disability in Time and Place reveals how disabled people's lives are integral to the heritage all around us. From leper chapels built in the 1100s to protests about accessibility in the 1980s, the built environment is inextricably linked to the stories of disabled people, hidden and well-known. This section serves as an invitation to those interested in disability or social history to explore what the historic environment has to offer. All the content has been translated into British Sign Language. You can also find out more information about [buildings highlighted on these pages](#), some of which are open to the public.

Audio Versions

<https://historicengland.org.uk/research/inclusive-heritage/disability-history/>

Muzeum Psychiatrii, Ghent, Belgia

Zmiana paradygmatu w postrzeganiu osoby z niepełnosprawnością intelektualną

	ERA INSTYTUCJONALI ZMU	ERA DEINSTYTUCJONAL IZMU	ERA UCZESTNICTWA
TYP MODELU	Model instytucjonalny	Model rozwojowy, rehabilitacyjny, konsumencki	Model obywatelski - indywidualnego wspierania
Kto jest w centrum uwagi?	Pacjent	Klient – konsument	Obywatel - członek społeczności
Miejsce pobytu	Zakład	Hostel Szkoła specjalna Warsztat terapii	Dom rodzinny Publiczna szkoła Zakład pracy
Na czym polega pomoc?	Sprawowanie opieki	Realizacja programu	Indywidualne wspieranie
Kto kontroluje realizację programu?	Profesjonalista – zwykle lekarz	Interdyscyplinarny zespół	Sama jednostka
Co jest priorytetem?	Podstawowe potrzeby	Rozwijanie sprawności, kontrola zachowania	Samostanowienie i relacje z innymi
Co jest celem?	Opieka i / lub leczenie	Zmiana zachowania jednostki	Zmiana postaw społecznych i środowiska

Wyrównywanie szans w środowisku

- pełne uczestnictwo w życiu rodzinnym i w życiu społeczności,
- więzi międzyludzkie,
- funkcjonalne i zindywidualizowane programy,
- elastyczne formy wsparcia.

Definicja niepełnosprawności

„Co się wydarzyło”?

„Co kto ma”?

„Co z tego wynika?”

Definicja niepełnosprawności

Trwała lub okresowa,
całkowita lub częściowa
niezdolność do wypełniania ról społecznych
z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 1997 Nr 123 poz. 776).

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych

Nowa definicja niepełnosprawności

„Niepełnosprawność jako koncepcja ewoluująca jest **wynikiem interakcji pomiędzy osobami z dysfunkcjami a barierami środowiskowymi i wynikającymi z postaw ludzkich**, będącej przeszkodą dla pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami.

Do osób niepełnosprawnych zaliczają się osoby z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, **która w interakcji z różnymi barierami może ograniczać ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami**”.

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)

ICD-10 vs. ICF

ICD-10 (Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób)-> podejście etiologiczne
ICF -> funkcjonowanie i niepełnosprawność powiązane ze stanem zdrowia

Część I – „Funkcjonowanie i niepełnosprawność”

Składnik 1 – Funkcje i struktury ciała:

Dwie klasyfikacje:

- funkcjonowanie (czynności) układów ciała,
- struktura (budowa) ciała;

Składnik 2 – Aktywności i uczestniczenie:

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)

Czynniki kontekstowe

Czynniki środowiskowe obejmujące środowisko fizyczne i społeczne, w których jednostki odmiennie funkcjonujące żyją i działają.

Czynniki środowiskowe mają **charakter zewnętrzny** wobec człowieka, a ich wpływ może być **pozytywny (ułatwiający) i negatywny (bariery)**. Analizowane są na dwóch poziomach:

- **indywidualnym** – bezpośrednio otoczenie osobiste człowieka obejmujące takie rodzaje środowiska, jak: dom, miejsce pracy i szkoła, rodzina, znajomi i osoby obce,
- **społecznym** – formalne i nieformalne struktury społeczne, usługi i najważniejsze systemy w społeczności lokalnej i społeczeństwie, które wywierają wpływ na jednostki (w tym: postawy i ideologie).
- **Czynniki osobowe** stanowiące szczególnego rodzaju kontekst życia i sytuacji życiowej jednostki. Należą do nich **cechy, które nie są swoiste dla określonej kondycji zdrowotnej**, np.: płeć, wiek, rasa, sprawność fizyczna, styl życia, nawyki, wychowanie, pochodzenie społeczne, wykształcenie, zawód, przeszłe i obecne doświadczenia życiowe, wyobrażenia na temat zdrowia i choroby oraz powiązane z nimi strategie radzenia sobie z problemami zdrowia i inne cechy charakterystyczne, z których **wszystkie lub każda może odegrać rolę w upośledzeniu sprawności.**

europass

Orzekanie o niepełnosprawności dla celów pozarentowych

euro | guidance

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza następująco:

- 1.01-U – upośledzenie umysłowe;
- 2.02-P – choroby psychiczne;
- 3.03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 4.04-O – choroby narządu wzroku;
- 5.05-R – upośledzenie narządu ruchu;
- 6.06-E – epilepsja;
- 7.07-S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 8.08-T – choroby układu pokarmowego;
- 9.09-M – choroby układu moczowo-płciowego;
- 10.10-N – choroby neurologiczne;
- 11.11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12.12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej dziecka.

Orzekanie o niepełnosprawności dla celów pozarentowych

Paragraf 32 pkt. 4 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 15 lipca 2003r. (z późn. zmianami):

Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Ustawodawca ograniczył liczbę symboli przyczyn niepełnosprawności na każdym z orzeczeń do trzech, wymagając jednocześnie aby w przypadku orzeczenia stopnia niepełnosprawności albo niepełnosprawności, każdy z symboli zawartych w orzeczeniu niezależnie od pozostałych stanowił samodzielną przyczynę niepełnosprawności lub jej stopnia.

Wskazania w orzeczeniu o niepełnosprawności

WSKAZANIA DOTYCZĄ:

1. odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
2. szkolenia, w tym specjalistycznego,
3. zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
4. uczestnictwa w terapii zajęciowej,
5. konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
6. korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
7. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
8. konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
9. spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym,
10. zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

europass

Orzecznictwo w innych krajach Ukraina

euro | guidance

Ustawodawca ustalił 4 grupy inwalidztwa: 1A; 1B; 2 i 3.

Grupa pierwsza obejmuje osoby, których niepełnosprawność jest trwała. Podział pierwszej grupy na dwie subkategorie jest związany ze stopniem niezdolności do samoobsługi. W podgrupie 1A znajdują się osoby, które wymagają stałej opieki, nadzoru lub pomocy, a w podgrupie 1B – osoby w znacznym stopniu zależne od innych, które częściowo zachowały zdolność do pełnienia społeczno-bytowych funkcji.

W przypadku pozostałych dwóch grup uwzględnia się okres, na jaki orzeka się niepełnosprawność.

W grupie 2 trwała niepełnosprawność lub brak konieczności ponownej oceny są orzekane wobec tych osób, które wypróbowały wszystkie metody rehabilitacji, ale nie uzyskały poprawy.

W Polsce preferowany jest model wsparcia polegający na maksymalnym uniezależnieniu osoby z niepełnosprawnością. Jest on trudny do przyjęcia dla osoby, która jest przyzwyczajona do modelu opiekuńczego wsparcia.

www.europass.eu

UKRAIŃSCY UCHODŹCY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W POLSCE, ICMPD 2023 Warszawa.

Fazy adaptacji do niepełnosprawności

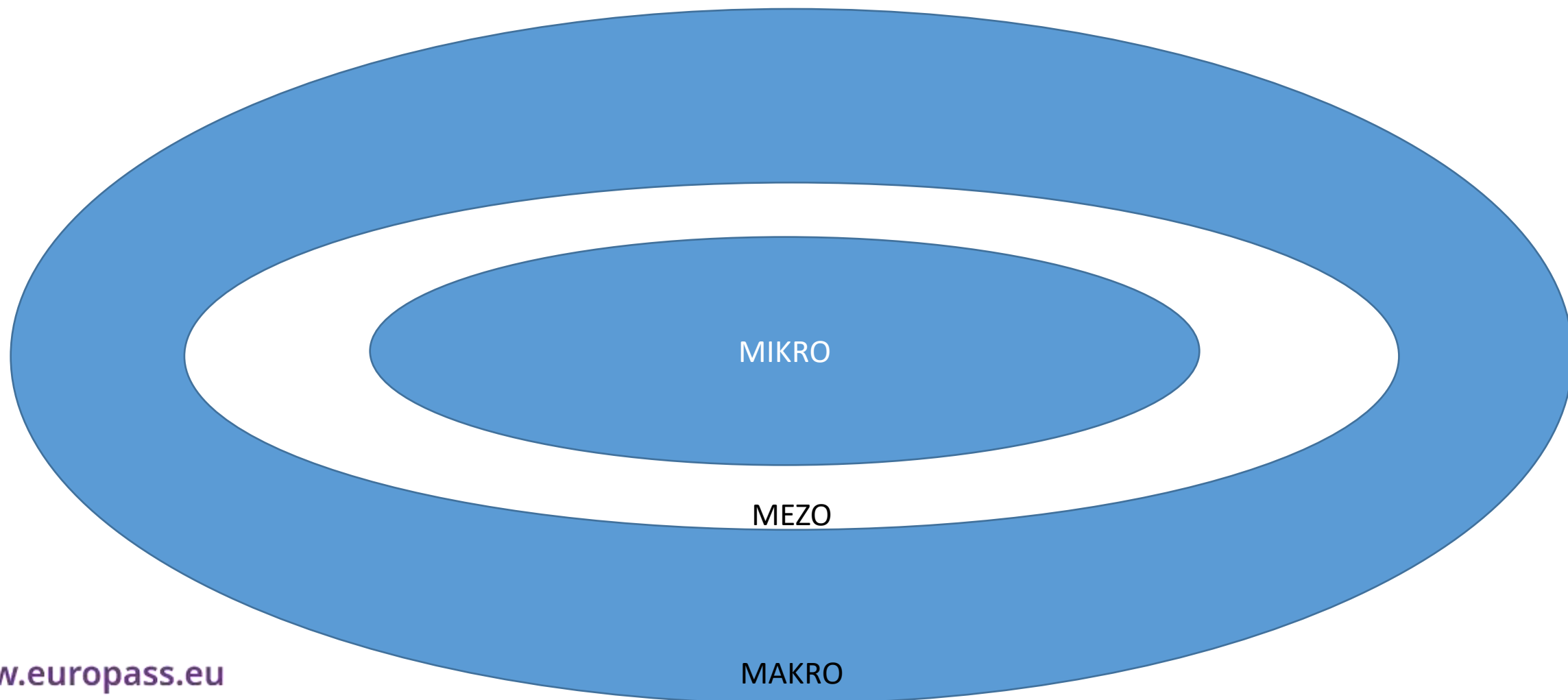
- szok - „to nie ja”,
- oczekiwanie poprawy – „jestem chory, ale wyzdrowieję”,
- lament – „wszystko stracone”,
- obrona zdrowia – „bez względu na wszystko nie dam się”,
- obrona neurotyczna – „w przyszłości może zaakceptuję swoje kalectwo”,
- przystosowanie – „życie jest trudne, ale nie takie znowu złe”.

Model rozwoju tożsamości rasowej/kulturowej (Sue & Sue 2008)

Etapy:

- Konformizmu (grupy mniejszościowe preferują wartości kulturowe grupy dominującej),
- Dysonansu (konflikt pomiędzy deprecjacją i akceptacją swoich cech kulturowych),
- Oporu i zanurzenia (odrzućcenie kultury dominującej, równocześnie poparcie dla wartości i cech grupy mniejszościowej),
- Introspekcji (odnajdywanie równowagi własnej tożsamości),
- Świadomości integracyjnej (u członka grupy mniejszościowej rozwija się pozytywny wizerunek samego/-j siebie, któremu towarzyszy poczucie własnej wartości).

Kontekst społeczny w poradnictwie

Koło władzy

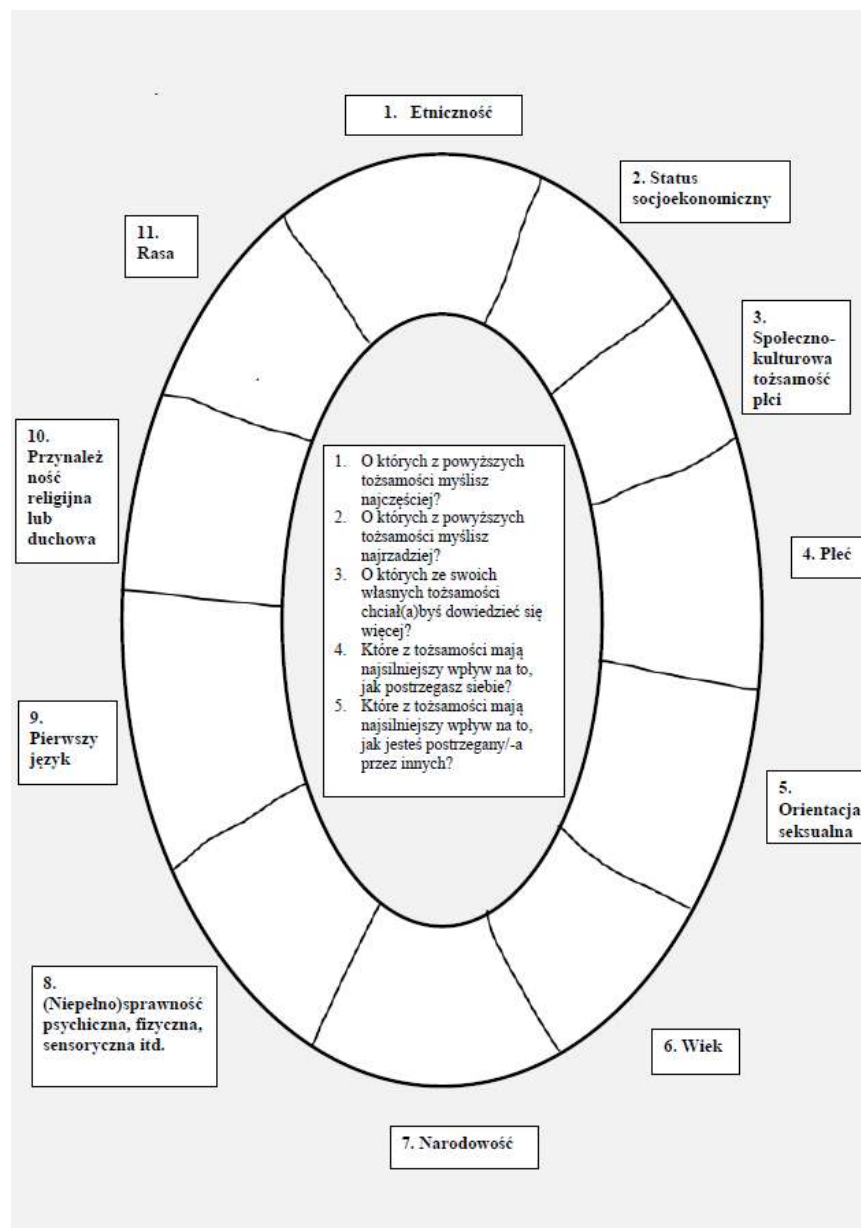

WHEEL OF POWER/PRIVILEGE

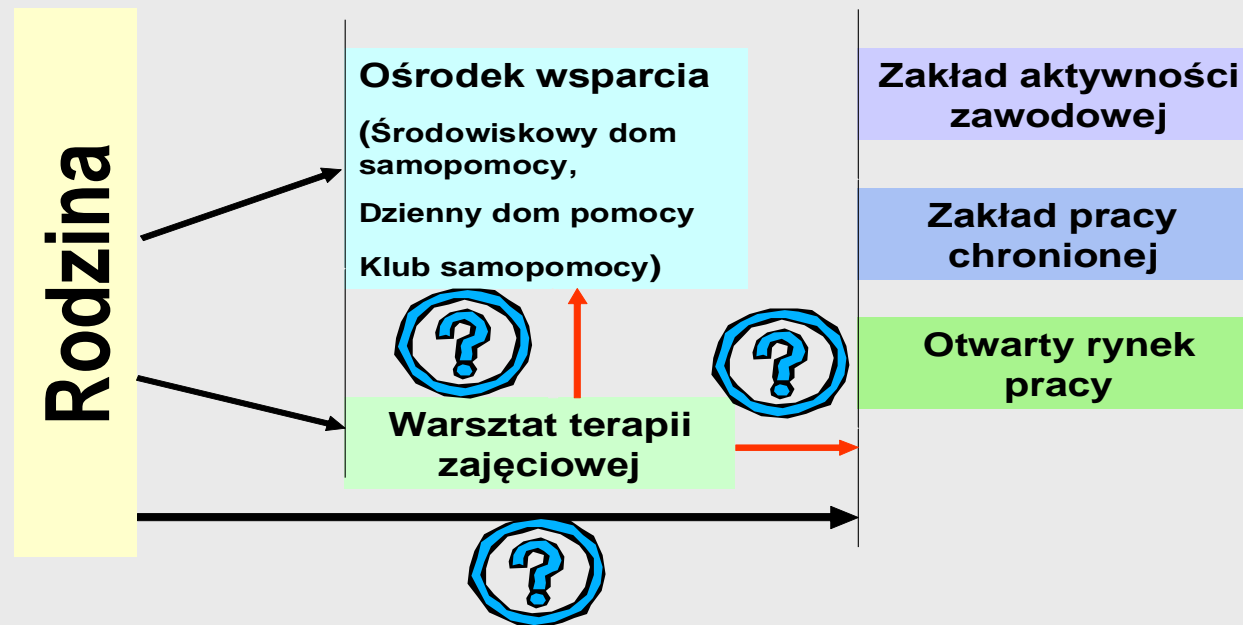

Adapted from ccrweb.ca

@sylviaduckworth

Lokalny system wsparcia

Aktywizacja zawodowa

Polski model pracy (rehabilitacji zawodowej) dla ww. osób mówi o czterech, kolejno realizowanych etapach pożądanej drogi rehabilitowania i zatrudniania:

- w warsztatach terapii zajęciowej (WTZ),
- w zakładach aktywności zawodowej (ZAZ),
- w zakładach pracy chronionej (ZPCh),
- na otwartym rynku pracy.

Rehabilitacja zawodowa

Wg Międzynarodowej Organizacji Pracy rehabilitacja zawodowa jest

„częścią ogólnego procesu rehabilitacji i polega na udzielaniu osobie niepełnosprawnej takich usług, jak: poradnictwo zawodowe, szkolenie zawodowe i zatrudnienie w celu umożliwienia jej uzyskania, utrzymania i awansu w odpowiedniej pracy, a poprzez to integrację lub reintegrację w życie społeczne”.

Etapy rehabilitacji zawodowej:

- Poradnictwo zawodowe, w tym ocena zdolności do pracy,
- Przygotowanie do pracy,
- Zatrudnienie.

Asystent (Osobisty) Osoby Niepełnosprawnej

„osoba, która towarzyszy klientom z niepełnosprawnością w pokonywaniu ich życiowych trudności i realizacji indywidualnych celów rozwojowych, wspierając klienta w wykonywaniu codziennych czynności, których nie jest w stanie zrealizować samodzielnie ze względu na ograniczenia, wynikające z niepełnosprawności, umożliwiając maksymalnie samodzielne funkcjonowanie klienta w jego środowisku”.

(model Centrum Asystentury Społecznej)

Współpraca z tłumaczami

PALOMA training

<https://thl.fi/en/topics/migration-and-cultural-diversity/support-material/paloma-training>

The screenshot shows the website of the Finnish Institute for Health and Welfare. The main navigation bar includes 'WHAT'S NEW', 'TOPICS', 'SERVICES', 'RESEARCH AND DEVELOPMENT', and 'STATISTICS AND DATA'. The 'TOPICS' menu is expanded to show 'MIGRATION AND CULTURAL DIVERSITY'. Below this, there are sub-sections: 'What's new', 'Support material', 'Immigrants' health and wellbeing', 'Integration and inclusion', and 'Links'. The 'Support material' section is highlighted, showing a list of items: 'MIGRATION AND CULTURAL DIVERSITY', 'Support material', 'Good practices', 'Concepts', and 'PALOMA-training'. The 'PALOMA-training' item is selected, leading to a page with a video player titled 'PALOMA Introduction' and a 'Kopij link' button.

Support material
PALOMA-training
Short Documentary: A New Home Country
Episode 1: Refugees, Mental Health and Integration
Episode 2: Diverse Population of Finland
Episode 3: Work Approaches for Working with Refugees
Episode 4: Working with an Interpreter
Episode 5: Resources and Risks of Mental Health
Episode 6: Recognizing Mental Health Problems and Using Cultural Interview
Episode 7: Empathy and Compassion Fatigue
Episode 8: Victims of Torture, Human Trafficking and Violence

Episode 4: Working with an Interpreter (ENG_SUB) Kopij link

Obejrzyj w YouTube

Updated: 5.12.2023

Współpraca z tłumaczami

- Akredytowany tłumacz, certyfikowany przez uznane organizacje,
- Znajomość kodeksu etycznego w poradnictwie zawodowym,
- Błędna interpretacja niuansów (dialekty lub subtelności kulturowe)
- Cultural Blind Spots, preferencje klientów dot. płci i pochodzenia społ. tłumacza,
- Potencjał naruszenia granic: przy podwójnej roli doradcy i tłumacza
- Podczas rozmowy należy utrzymywać kontakt wzrokowy z osobą radzącą się i zwracać się bezpośrednio do niej (np. „Jak się Pan nazywa?” zamiast przez tłumacza: „Proszę zapytać go jak się nazywa”);
- Należy mówić w normalnym tempie – jeżeli będzie taka potrzeba tłumacz poprosi o zwolnienie lub przyspieszenie tempa;
- Spotkanie wstępne z tłumaczem -> określenie tematu i kluczowego słownictwa podczas sesji, zawarcie kontraktu (dyskrecja, poufność danych, niezależność),
- Dokładne określenie lokalizacji i parametrów technicznych spotkania.
- Korzystanie z tłumaczy profesjonalnych, osoby z rodziny nie tłumaczą siebie nawzajem.
- **Tłumaczenie wszystkiego, co klient mówi! Tłumaczenie w pierwszej osobie.**

Współpraca z tłumaczami

- Tłumaczenia języków migowych (PJM, UJM):

System Tłumacz on-line jako innowacyjne rozwiązanie zapewni Ci kontakt z Głuchymi

Tłumacz Migam

Zadzwoń do instytucji

np. urzędu, firmy, przychodni

Usługa czynna w godzinach pracy instytucji

Wyszukaj i
połącz

Zadzwoń do osoby prywatnej

Tłumacz czynny w godzinach
8:00-11:00 oraz 14:00-16:00

Połącz z
tłumaczem

Współpraca z tłumaczami

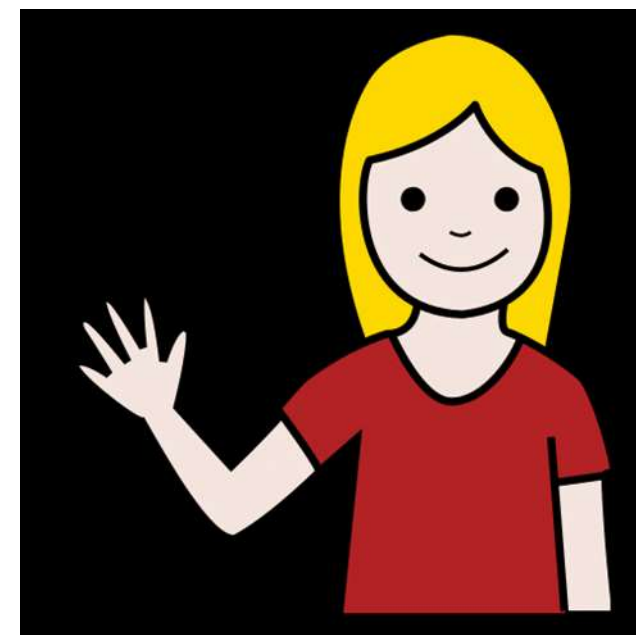
- Tłumaczenia języków migowych (PJM, UJM) – z instrukcji usługi Tłumacza Migam:

Współpraca z tłumaczami

- AAC

Np. <https://arasaac.org/>

Współpraca z tłumaczami a rozpoczęcie procesu poradnictwa

<https://www.youtube.com/watch?v=rhyi62fpEu8&t=114s> (Human Rights Watch)

Ogólna struktura procesu poradnictwa

- Tworzenie relacji z klientem (atmosfera znaczenia, wspólny język, cele, radzenie sobie z brakiem gotowości klienta), np. „Role życiowe”,
- Określenie wyzwania przez klienta (precyzowanie tematu za pomocą tradycyjnych i metaforycznych technik komunikacyjnych), np. „Mapowanie”,
- Samoocena (kontekst, możliwości, eksploracja ścieżki kariery, narzędzia wizualne i behawioralne), np. „Dom głosów”,
- Wsparcie i zdobywanie informacji (angażowanie znaczących innych, networking, rewizja kompetencji), np. „Kwestionariusz dla znaczących innych”,
- Zamykanie procesu poradnictwa (plan działania, samosterowność klienta, ceremonie zamykające), np. „Metaforyczne karty”.

europass

Radar sytuacji życiowej osoby z niepełnosprawnością

„Własny temat” :.....
Jakaś inna sprawa, która obecnie wpływa na moją sytuację życiową

Wiem, co chcę robić w życiu

Wierzę w swoje możliwości

Moja sytuacja finansowa jest na wystarczająco dobrym poziomie

Szukam różnych sposobów zwiększenia swojej samodzielności

Moi bliscy okazują mi wsparcie

Rozwijam swoje umiejętności

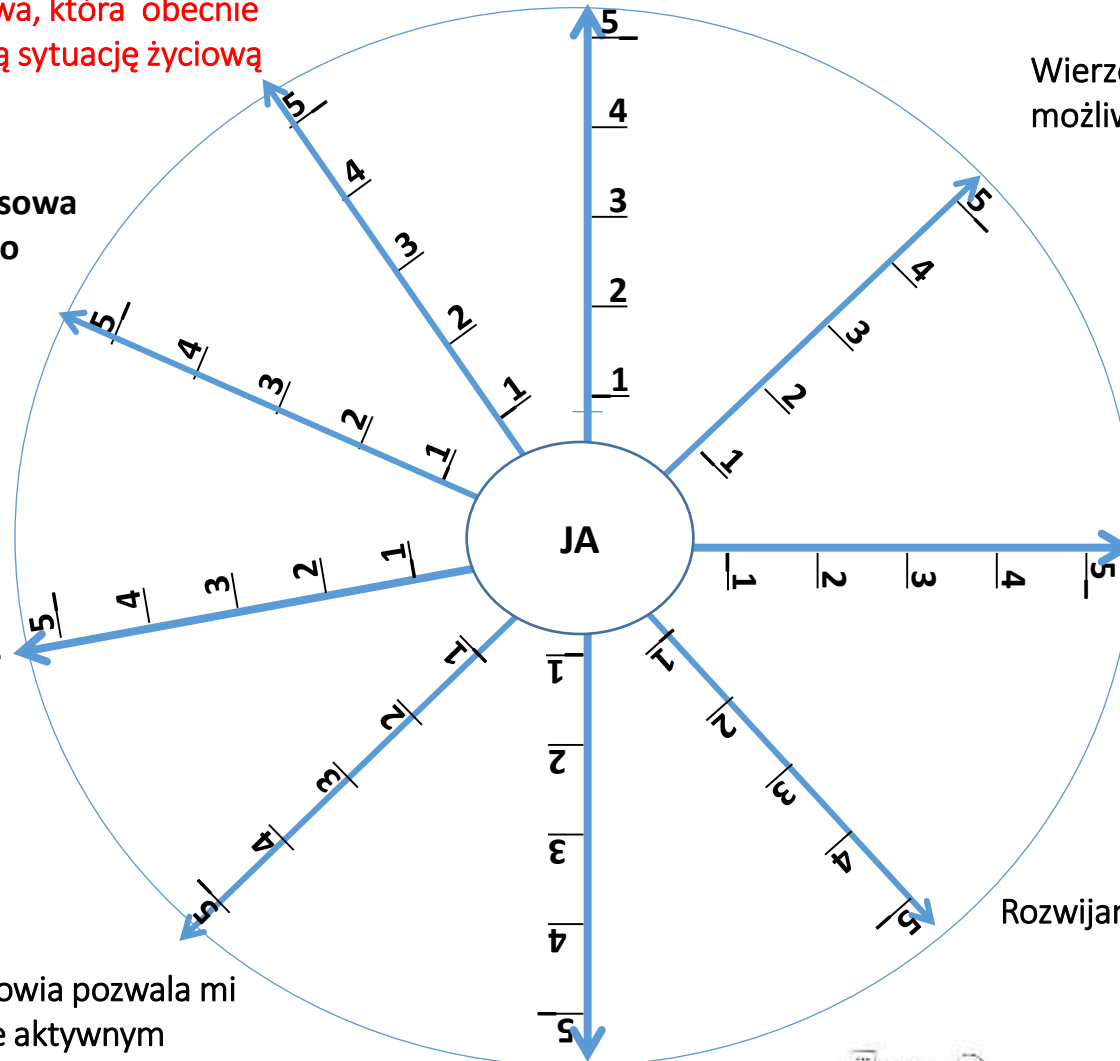

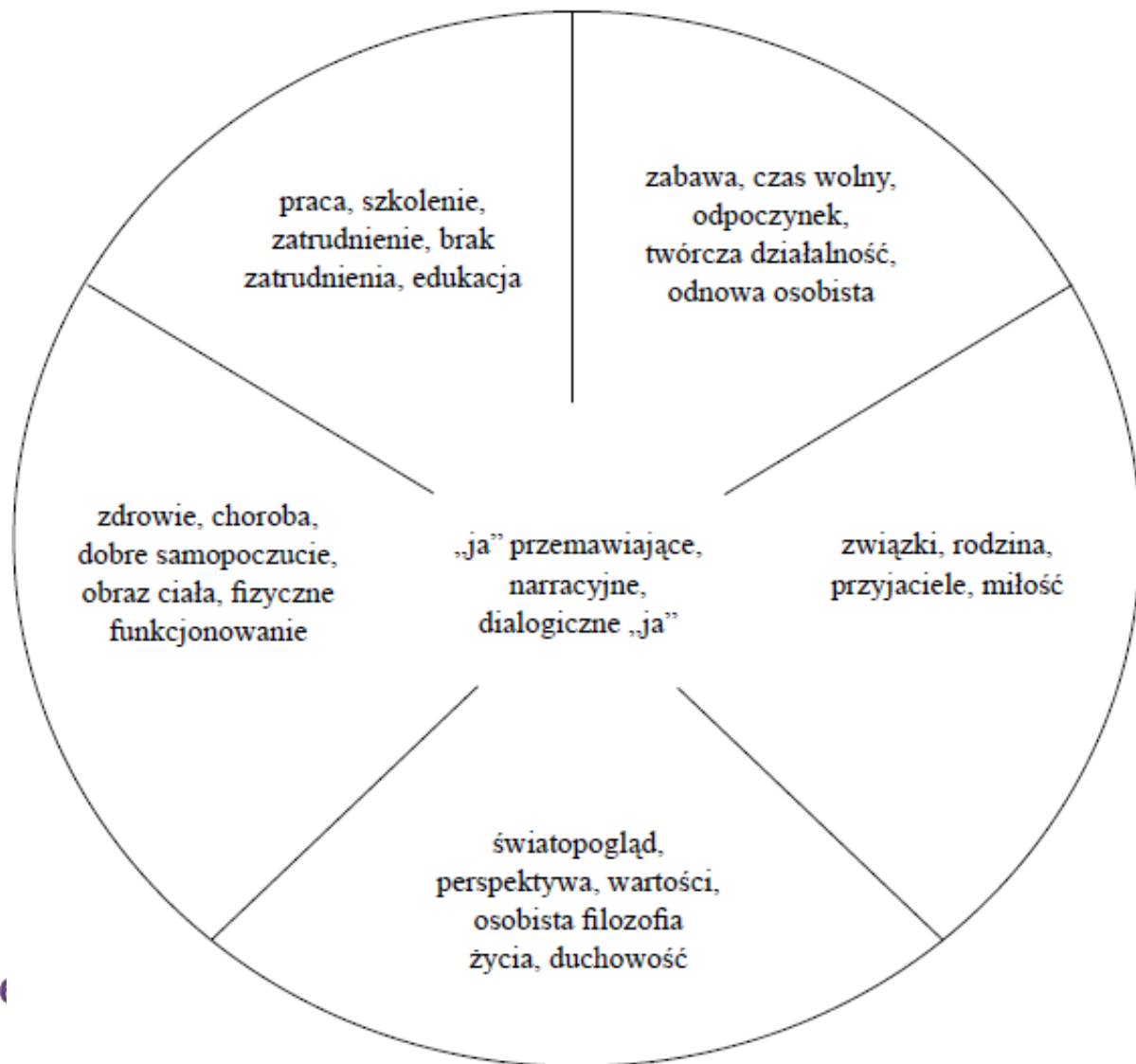
Mój stan zdrowia pozwala mi na bycie aktywnym

www.europass.eu

Mam wystarczająco dobre kontakty z innymi ludźmi

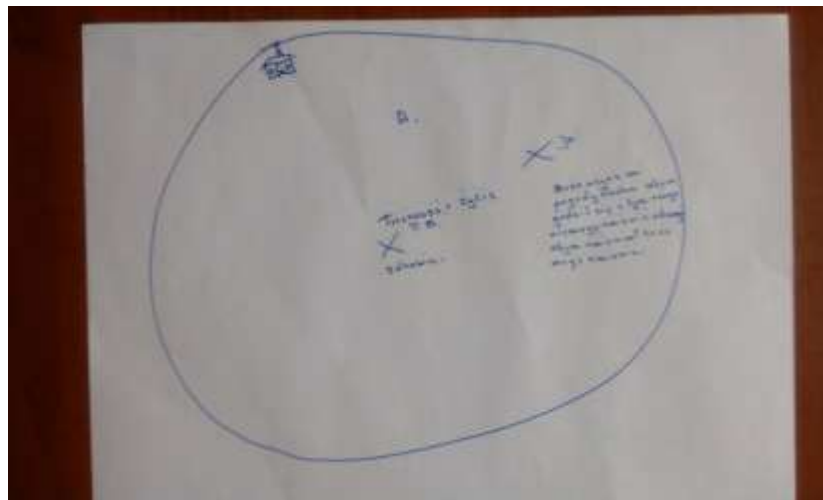

Mapowanie

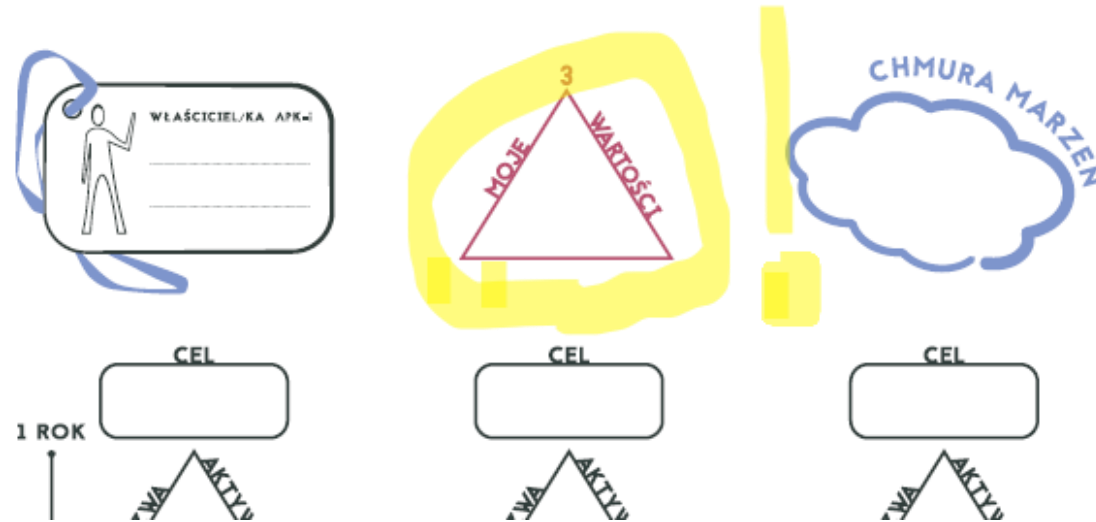
Mapowanie - przykłady

wizualizacja oraz opracowanie obrazu tego, co jest aktualnie omawiane

Wartości życiowe osoby radzącej się

APK-a KARIERY

Inwentarz preferencji czynności zawodowych

PLANSZA 8

A

B

PLANSZA 4

A

B

Projekt „Jestem dorosły, chcę pracować”
https://www.kul.pl/art_38317.html

Podójście/metody/narzędzia

Podójścia skoncentrowane na:

- Osobie radzającej się (person-centered approach),
- Rodzinie, holistyczne podójście do systemu rodzinnego w poradnictwie (family-centered approach),
- Społeczności odniesienia, osobach znaczących (community-centered approach).

Pisanie kreatywne,
Gry i symulacje z kontekstu kulturowego,
Opisywanie przynależności społecznej,
Badanie historii,
Studia przypadków

Minimalne wymagania dotyczące dostępności informacyjno- komunikacyjnej

Dostępna informacja –informacja zapewniana w formatach umożliwiającym każdemu użytkownikowi uzyskanie dostępu do treści „na równych zasadach z innymi”.

Dostępna informacja to informacja, która:

- umożliwia wszystkim użytkownikom i osobom uczącym się łatwą orientację w treści
- oraz
- może być skutecznie odbierana i rozumiana przez różne kanały percepcyjne takie jak: wzrok i/lub słuch oraz/lub palce.

europass

euro | guidance

Eksperci Praktycznej Dostępności

Jak projektować procesy wsparcia dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami?

Pilotaż procesu

Eksperci z doświadczeniem niepełnosprawności, migracji,
opieki nad osobą zależną

Partycypacja w planowaniu działalności podmiotu
(do art. 4. pkt. 2 Ustawy o zapewnieniu dostępności...)

<https://fundacjaimago.pl/projekt/forum-ekspertow-i-ekspertek-praktycznej-dostepnosci-kampania-informacyjna-na-rzecz-integracji-osob-z-niepelnosprawnosciami-i-przeciwdzialania-ich-dyskryminacji/>

www.europass.eu

Obszary kompetencji doradcy

komunikacja

wsparcie

mediacja

sieciowanie

samoorganizacja

zadania administracyjne

prawo i administracja

wiedza o rodzajach niepełnosprawności, systemach orzekania

Kompetencja międzykulturowa (diversity competence)

Współpraca z ekspertami z crossowym doświadczeniem

Nowe role w obszarze aktywizacji osób z niepełnosprawnościami z różnych kultur

1. Animator społeczności lokalnej (community worker),
2. Trener pracy,
3. Doradca biznesowy,
4. Ekspert, znający specyfikę środowiska gminy,
5. Asystent rodzinny,
6. Specjalista ds. dostępności.

Tworzenie koalicji i partnerstw lokalnych (np. metodą CAL).

Diveristy organisation -> organizacja poradnictwa wielokulturowego

ID Temperature Check Tool For Organisations (Salto Youth):

<https://survey.typeform.com/to/qc9LEZZI?typeform-source=www.salto-youth.net>

Embracing Diversity by Inclusion & Diversity SALTO (SY): Narzędzie do samooceny i do oceny organizacji

<https://www.youtube.com/watch?v=mQSfJBwJ3mU>

<https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/inclusionpublications/>

Publikacje PSONI, w tym kwartalnik „Społeczeństwo dla wszystkich”.

<https://psoni.org.pl/nasze-publicacje/>

Kwartalnik „Bardziej kochani”

<http://www.bardziejkochani.pl/co-robimy/kwartalnik/>

Strona Polskiego Związku Głuchych

www.pzg.org.pl

Kwartalnik „Świat ciszy”

<http://www.swiatciszy.pl/>

Publikacje Fundacji Synapsis: <https://synapsis.org.pl/materialy-do-pobrania/>

Strona Polskiego Związku Niewidomych

www.pzn.org.pl

„Pochodnia” – Magazyn Społeczny Polskiego Związku Niewidomych

<http://pochodnia.pzn.org.pl/pochodnia-magazyn>

Broszury w języku polskim Międzynarodowego Związku Afazji

<http://www.aphasia-international.com/languages/polish/>

europass

Dziękuję za uwagę!

barbara.gorka@fundacjaimago.pl

europass@frse.org.pl

www.europass.eu